

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, Laktanya-utca 1051. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb irasbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felviteli és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kallies-féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszámítások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kerjük penteken délig beküldeni.

VI. évfolyam.

Vasárnap 1897. évi augusztus 15-én.

33. szám.

Pályaválasztás.

Ma holnap vége a nagy vakációnak! Legalább ezer ifjú áll most hazánkban a váló uton, ahoi keresztül-kasúl szelik egymást a pályák s vezet út jobbra is, balra is, előre is hátra is, mindeniknek végén int valami csábító, valami vonzó tündér, de a végeredményt, a jövőnek képét nem látni be sehol emberi szemmel, véges emberi gondolkozással . . .

Van olyan út is, ahol már közelből integet egy csendes, nyugalmas otthon, — igénytelen, nagy munkát bíró és tünni tudó embereknek pályabérül. Azontúl mindenütt göröngyös országutakat kell megjárni, talán erőnket felülmuló akadályok megvétele, minden munka legyőzése sem biztosít még azzal, hogy életünk céljához értünk — ha véletlenül rossz utra léptünk ha tehetségeink, képességeinknek nem megfelelő pályát választottunk, vagy ami még rosszabb atyai jóindulattal, vagy anyai gyöngédséggel kényszerítettek bennünket a nem megfelelő pályára.

Ennek a vége okvetlenül katasztrófa lesz.

Csak nagy szellemek tudnak megfordulni egy rosszul választott pálya delén, hogy hajlamaiknak, kitörő zsenialitásuknak érvényt szerezzenek. A középszerek, mint a milyenek tulnyomó többségben vagyunk az életben, — sajnos, — csalódottan lemondással állanak meg s ha nincs elég lelki erejük megállani, haladásuk a lejtő felé viszi őket, s a pálya vége elzúllás lesz.

Ezért állítjuk meg azt az ezer magyart, aki most ért el a keresztútra, a pályaválasztás előtt.

Ezert szállunk a szülők, a gyámok, a jó rokonok szívébe élő lelkiismeret gyanánt.

Az ifjú maga döntsön első sorban a pályaválasztás kérdésében. Az ő lelkét megilleti az élet az iskola elsőfokain, már érez, már sejt, már kibontakozik lelkében az ösztönök, a sejtelmek a képességek erős tudata s ha csak el nem tévelyedik s valami rendkívüli esemény nem tereli torzirányba a fejlődő lelket, már meg kell találnia az igazi ideált, a végső célnak lelkesedéssel megalkotott képzeit.

Természetesen a nevelésnek nem szabad olyannak lenni, hogy bilincsbe verje minden megnyilatkozását a képességeknek. A jól figyelő anya, atya, nevelő, már a csemetében meglátja a jövő törzsnek fejlődését s e szerint engedni fejlődni a képességeket sőt éles szemmel helyes irányba tereli — mint a kertész, a mikor a terebélyy szelenedő lombokat sűrűsíti, nyesegeti hogy erőteljesebb biztosabb és teljesebb lombosodásra adjon módot a nap felé törekvő fiatal sudárnak.

Legyen a szórakozás, a játék, a pihenés idején olyan foglalkozása a fiatal léleknek, mely tehetségeit fejleszti, erősíti, új képzeteket ad neki s a meglevőket irányítja, tisztítja, finomítja.

A kit jó sorsa ilyen helyes irányú nevelés körébe helyez, — az aztán könnyen, s boldogan és lelkesedéssel léphet arra a

pályára, melyhez lelke már fejlődése korában vonzódott.

Bezzeg nehezebb a dolog ott, ahol a körülmények, vagy a nehezebb helyzet, a megélhetés súlyos gondjai képezik a pályaválasztás akadályait. Itt a habozás, a bizonytalanság, az utolsó percig tart s míg ki nincs mondva az utolsó szó addig mindig egy ingadozó mérlegre van vetve az ifjú jövője s e mérlegnek sok serpenyője s csak egy nyelve van. A serpenyők ingadoznak jobbra-balra s végre is a leggyakrabban a véletlen dönti el a habozónak sorsát.

A véletlen pedig rossz tanácsadó. Azért van annyi elégedetlen ember, annyi önmagával meghasonlott kedély, annyi célját tévesztett élet.

Itt marad fenn a szülőknek, az öregebbeknek az a fenséges joga, hogy tereljék a habozónak gondolatirányát helyes mederbe.

Tanácsesal, jó szóval álljanak az ifjú oldalára. Mondják meg neki, hogy különösebb képességek nélkül ne lépjen a lateiner pályákra, melyeken legtöbb a proletár, a boldogulni nem tudó ember. Az orvosi pályához nagyon komoly elszánás, az önfeláldozásig menő lelkesedés és roppant türelem kell. A tanári pályán csak az boldogulhat, akit nagy vágyak nem dagasztanak, de aki meg tud férni szerény egzisztencia keretében, erős, szorgalmas munkával, az célt fog érni rajta. A jogi pályán a nagy tehetségek mindig érvényesülhetnek, a középszerek pedig, — akiknek nincs a hátuk mögött

Tárcza.

A két Csepü Margit.

Korrajz a múlt századból.

Az utolsó boszorkányégető máglya Nagy-Károly piacán 1745-ben emésztette föl a két Csepü Margitot, anyát és leányt. Több boszorkányt aztan nem égettek nálunk. A kiket akkor boszorkánymestereknek és bűbajosoknak tekintettek, azon olyanfajta emberek és asszonyok ma nagy belepti díjak mellett produkálják magukat s főherczegek is érdemesnek tartják, hogy leplezzék őket.

Szatmár vármegye belső életének szomorú epizódja ez egy kitepelt lap a vármegye kultúrhistoriajából, sőt emléke a kódos múlt rég hallott regéiből, felig való, felig álom, tetova lobogó lángjától megvilágítva a borsoszalman égetett boszorkány maglyájának. Nem éppen csak azért juthat eszünkbe a boszorkányról beszélni, mert hinni lehet, hogy érdeket kelt a szatmármegyei varázsló esete ma is, modern világunkban nemcsak a tréfas szalon-babona, nemcsak az ólomöntés, Szent-András-napi bűjtölés, karácsony éjjeli virrasztás s a többi ilyen, mindig csak tréfas ősi babona él rendíthetetlenül, de látjuk a Cumberlandokat, a szomnambulistákat, a hipnotikus csodák apostolait urra lenni a lelkek fölött, — modern, tanult, tudó-

mányos műveltségű embereket, férfiakat látunk hinni vakon és követni vakon tenyeket és nézeteket, a melyek fölül vagy túl állanak azon, amit emberi érzekkel felfoghatunk. Szegény Csepü Margitot bizony nem esdaltak, hanem elvesztették, megégették.

Szatmármegye főjegyzője: y Ferencz volt kiküldve statariumot tartani a szalkai boszorkányporban. Mert e korban sokszor kellett az ügyesi tisztet is gyakorolni a megye notariusának. Ez alkalommal azonban csak kelleltenül és vonakodva ment a különben buzgó fiatal tisztviselő. Művelt és sokat olvasott ember letére, lelkében keptelennek tartotta a boszorkányság vadját, a melyben vizsgálatot tartani és íteletet hozni kell vala s hajlandó leven a vadat magambossznak tulajdonítani. Előre is elhatározta, hogy mindent elkövet a szerencsétlen Csepü Margit megmentésére. Mert éppen azért, hogy a tolvilagosodó szellem mindjobban felszabadult a babona nyugei alól, éppen azért hogy emberemlekezet óta nem mondatott széles Magyarországon boszorkányporban halalos ítelet, a vad tudatlanság fölébredt visszahatása fenyegetően zudult a vadlóttra s a nép halatát kívánta, türelmetlenül várva az íteletet. A nemes kupaktanacs s kivált a bíró — saját esalhatatlanságának magas tudatában — csak türelmetlenül hallgatta a főjegyző jozan, komoly fejtegetéseit, hogy nincs boszorkány. Hja! de jobban tudta azt bíró uram ő kegyelme!

— Mit? még hogy nincsen? még hogy a Margit ne volna boszorkány! Hát az ángyam tehenet ki babonazta meg, hogy véres tejet fejt a menyecske? Hát a multkori jégverést hi hozta a határra? Hát az én legényfiannak mitől marjult ki a karja fahordaskor, ha nem annak a bőjti boszorkánynak rávetett szemétől? Bakter uram meg éppen látta is az erdőben táncolni magával a poklok ördögével.

— Ne mondja már bíró uram, veté ellen a főjegyző, hiszen öreg asszonyt már az ördög se visz atnezozni.

Hiába! A szép beszéd nem hatott már a fölzaklatott népszenevedély dühe ellen. El kellett rendelni a boszorkány elővezetését. Közben beesteledett. Ferencz türethetetlenek találta a levegőt az alacsony füstös szobában. Az egész bíróság kivonult, a hazat beárnyékoló harsak alá, az ott elhelyezett tökéken foglalva helyet. Hanem a főjegyző kebeléről nem akart elmúlni a fojtogató érzés. Az a dohos levegő, melytől úgy borzongott teste-lelke, nem a szürke mestergerendákról áradott, hanem abból a rongyolt könyvből omlott, a melyet a kezében tartott. A „Malleus maleficarum“ volt az, a boszorkánykalapács, amely megszabja az ilyen vadlótta fölötti perrendtartást, a mely kimondja, hogy a boszorkányok fölötti íteletmondásra elegendő maga a pusztá vád. S az ítelet csak egy: elégetendő. Az egyetlen védelem is, a melyet engedett, csak egy szörnyű ironia vala a szegény veszendő lélek fölött.

hatalmas rokonság, nagy vagyon, vagy protekció, — vagy elzültenek, vagy valami kis hivatalnokságban robotolják le napjaikat

A kikben erős munkaképesség alkotás iránti vágy van azoknak jó pálya nyílik a technikai tudományok valamelyikén. A mérnök, az építész, a gépész, a vegyész csak félig tudós pálya, a másik fele ennek a pályánakegyenlő a kézzubonyos munkásával.

És végül akinek nincs anyagi ereje és képessége a tudományos pályákra, az biztatóbb, kecsgetőbb jövőt talál a közgazdaság terén, ahol a termelés és fogyasztás örök törvényei alapján mindig a legtöbb egész ember kell. Az okszerű gazdálkodás, az ipar a kereskedelem manapság biztosabb kenyér akármelyik tudományos pályánál s a föelőnye az, hogy mire egész emberré lesz az ember, már biztos révnél van, míg amazokon 15 évi tanulás után kezdődik csak a haroz a kenyérért.

Ezek a futó gondolatok járják át a lelkünket a vakáció végén, a komoly megfontolás idején.

Elmondjuk okulásul az ifjúságnak, megszívlelésül a szülők számára.

Gelléri Miksa

Elzülles.

A szredistyei nábob fia, a ki röviden hággott nyakára és tegyük hozzá mindjárt, hogy igen oktan módon, óriás vagyonnak, család miatt a rendőség elé került. A személy itt mellékes; hívhatnák akárhogy, mert nem individuum ő, hanem típus. Tipusa annak a véralaknak és annak a nevelésnek, a mely mintegy predestinálva van a romlásra. A gyerek nem tanul, az ifju nem dolgozik, kilépvén pedig az életbe, megnyitja a kárhözatos és a szennyes szenvedélyek zsillipjeit s néhány esztendő alatt eljutt a züllött ekzisztenciák, az erkölcsi halottak birodalmába, a hol ha nem is lehetetlen de igen ritka a föltámadás.

Nem a szentimentalizmus s nem az erkölcsi fölháborodás iratja velünk e sorokat. Hanem azért nem tagadjuk, hogy a mennyiben egy jobb sorsra érdemes létről van szó, a melyet a sors pazarul el is látott mindennel, hogy hasznos és boldog ember lehessen, mélyen meg vagyunk indulva. De egyszersmind meg is nyugtat a bolcs gondviselés, mert csakugyan a La-

— A Tiszába dobátvan — így rendelkezik az, ha el nem merül, boszorkány es tűzön megégetendő. S ha elmerül? Akkor persze meghalt; de legalább elismerik róla, hogy ártatlanul. Mig ellenben, ha esetleg uszni tanult s kimenekül, egyenesen a máglyára léphet.

Ilyen vala az igazság, melyet Csepü Margit várhatott.

A bíróságban széket ültek, a lelkész, a bíró a jegyző, a két fölesur s a vármegye megbizottjaként a főjegyző.

Nagy zajjal rohant a nép a szegény asszonyra, fenyegetések és szitkok közt tolva bírái elibe. Füstölő, vörös lobogasu szurokfaklyákat tartó parasztleányok világitának a drámai jelenethez és ott állt a bírák előtt a körülölgő nép átkaival, szitkaival fenyegetve két nőalak.

Nem is állt, csak támolygott az egyik, leroskodó félben. Szegényes, tépett öltöny borítá kiszáradt, aszott alakját, félig már ősz haja kibomolva, szétzilalva majd a földet sepré. Pedig a nő még nem oly rég volt fiatal és szép kőczos hajzat nem oly régen simult még fényes fűrtökben, éppen mint most azé, a ki gyöngéd de izmos karral támogatja a roskadozót, vigasztaló, nyájas szavakat suttogva hozzá.

A főjegyző homlokára nehéz verejtéket sajtol a szívbéli szájalom, az emberi érzés. De ő bíró s tisztét végezni kell.

— Csepü Margit! — szólítja meg az előtük állót. A szegény roskatag asszony földig hajol a félelem sulya alatt. Kinyújtott karjával nyögve keres támaszt a nyomorult életnek, melyet kinnal táplál elcsigázott teste s lankadatan hajta le fejét. Szólni sem tud.

— Én vagyok Csepü Margit, — mondja a vele jött fiatal leány s hátra simítja haját, hogy bátran szembe nézzen. A hangja is szilárd: „Én vagyok. Az én nevem Csepü Margit.“

zarovics Mihályok csupán arra valók, hogy elkallódjanak, rájuk nincs semmi szüksége az embernek, a társaséletet élő erkölcsi valóságnak.

Mindnyájan ismerjük, tehát fölöleges volna részletesen rajzolni az e fajta élet medrét és lefolyását. Az életnek nincs kötelessége, nincs foglalkozása. A nyers és éppen nem válogatott élvek csabitják. A játék örült módon, hozzá hasonló erkölctelen és züllő individuumok társaságában, a vásárolt szerelem a maga nyers, brutális, állatias formájában. Ezek porgetik el a vagyont képzelhetetlenül gyors tempóban, de csalhatatlanul biztos módon; ezek sülyesztik a különben büszke és gögös embert oly mélyre, hogy a család, a bün többé nem is kergeti arczába a vért.

Van azonban más faczitja is a dolognak. A Lazarovicsok könyvelmü, gondatlan, gyerekes fajtáját nem csupán azok a szenvedélyek és vágyak pusztítják, a melyeket keblükben hordanak; de nyomukban jár, sakalévtágygyal leskelődik rájuk az emberben lakozó nemtelen haszonvágy. Ezeket az inkább szerencsétlen, mint büns teremtéseket a falank önzés szabad szakmáynak tekintik és minden módot megragad kifosztásukra. Vajjon hány külsőségekben koztisztelességnek örvendő polgártársunk, ha ugyan szunnyad még benne egy szikrája a lelkiismeretnek, érezheti magát kényelmetlenül a Lazarovics-féle eseteknél és a Lazarovicsok könnyüvérsége hány, különben érthetetlen vagyonnak tarthatnak föl a forrását, adhatnak világos magyarázatát?

Mint hogy pedig az képtelenség, hogy az ember büns önzését, a mely egyidős fajunkkal, valaha gyökerestől kiirtsuk, hiszen csak korlátozni is igen nehéz és kényes dolog, nincs más remedium, minthogy az embert vértézzük föl a kitesztés, a csabok ellen. Itt nyílik meg a nevelésnek az a kimondhatatlan fontosságú földadata, a mely azokat, a kiknek akár a természet, akár a hivatás ösztökéléséből a nevelés a tisztük, fajunk legnagyobb jötevőivé, egyetlen nemesítőivé teszük.

A szülőház és az iskola vértézheti föl csak az embert az élet adáz harcára. A szülők és a tanítók mindig hibásak benne, ha nagyon megszorodnak a Lazarovics-féle oktan és ártatlan áldozatok. A szredistyei nábob fának szomorú esete elsősorban a szülőknek és a tanítóknak kínálkozik tanulságul, serkentő példaül.

NAPI HIREK.

Istenitisztelet. F. évi aug. 18-án mint 6 cs. és ap. kir. Felsője I. Ferencz József születésnapja alkalmából délelőtti 9 óraker „Te Deum“ és abbatialis nagymise lesz. Augusztus hó 20-án mint sz. István első apostoli királyunk

A főjegyző szinte ijedt döbbenéssel utasítja vissza a kezével: „Nem téged hivlak! az anyádat, a boszorkányt!“

A szép fiatal lány biztos hangon szól vissza: „Én vagyok az. Én vagyok — a boszorkány!“

Az összetört, megroskadott asszony fel akar emelkedni a földről, de csak annyit hörög:

— Nem igaz az, ne higgyetek neki! Én vagyok az igazi Csepü Margit, ő ártatlan, ő szent, senkinek sem vétő. Lassátok milyen jó! Nézzétek milyen szép.

A leány önvadja a hallgatókat is meglepi. De a mig a nép csak azt látja, hogy egy áldozat helyett kettő kerülhet a máglyara, vad szenvedélyében szinte örül a kettős prédának; a törvényt tevők azonban láthatólag felindulnak a váratlan fordulatra. A bíró arczán mantha titkos orou gyulna ki. Ó nagyon hisz a boszorkányokban. A főjegyző ingerülten kiált a leányra:

— Nem lehet az; hallatlan az! . . . Ilyen fiatal teremtés! . . . Hát ki akkor az a másik asszony?

— Ez az asszony az én anyám. Hogy nem bantott se embert, se füvet, se állatot. esküszöm az égre. Nem rosszat tenni, de még rosszat kívánni sem láthatták, se halhatták őt soha. Szóljon bíró uram maga, hol latta, mikor latta. A fia szívét az anyám fordította volna el? Az én szemem verte meg azt is; az én kezem a búbásas; én főzöm a varázsitalt. Ha meg kell hálni, itt vagyok én!

Nem kell hinni, hogy a gyerneki szeretet e kitünő nyilatkozására belatták, hogy e vádakot csak a szegény édes anyját megmenteni akaró leány kétségbeesése halmozza sejtát fejére. Az elfogultság nagyobb a tiszta látásnál, a vak babona a részvételnél. Sőt nagyon tetszett, mikor bíró uram vontatott nyomatékossággal szóla:

ünnepén az istenitisztelet következő rendben tartatik meg: 7 óraker első reggeli mise; 1/2 9 óraker német sz. beszéd és második reggeli mise; 10 óraker magyar sz. beszéd és abbatialis nagymise; délután 3 óraker ünnepi vecsernye.

Személyi hírek. Pálffy Elemér főispán ő méltósága tovább folytatja furdözését Stubnyán, Seemayer János polgármester úr 8 napra Mehádiára utazott.

Haláleset. Főreáliskolánk közkedveltségü igazgatóját Buda y Józsefet nagy gyász érte. Életének napja, örömeinek és fájdalmainak hü megosztója, szerető és gondos hitvestársa, gyermekeinek önfeláldozó anyja Buda y született Forster Antónia, életének 70-ik és boldog házasságuk 36-ik évében több évig tartó szívbaj után hirtelenül jobb létre szenderült. Mily tiszteletben és kedveltségben részesült az elhunyt szélesebb körben is, mutatja az általános részvét, melyet halála a város lakóinak minden rétegében keltett és a közönség óriási nagy száma, mely az elhunytat utolsó útjára kísérte. Az örök világosság fényeskedjék neki és Úr küldje vigasztaló angyalát a szomorú családnak.

Az autonomiai kongressus világi képviselőjének választása alkalmából dr. Seemayer Károly 872 szavazatot kapott Vadasz Zsigmondra 267 szavazatot esett. Az eddig leszavazott községeket is ide számítva dr. Seemayer Károly 1640, Vadasz Zsigmond 1254 szavazatot kapott.

Ünnepi bankett. Ő Felsője születésnapja alkalmából a helybeli honvéd tisztikar a Garai szállodában e hó 18-án ünnepi bankettet rendez. Ugyanaz nap este a szálloda kertjében ünnepi hangverseny lesz. A zenét a Keller-féle városi zenekar szolgáltatja.

A városi közgyűlés érdekesebb határozatai.

A közgyűlés tárgysorozatát már mult számunkban hoztuk. A 3. pontnál a vadászati jog bérleténél a miniszter úr úgy határozott, hogy új árverés tartassék. Rottler Ferencz k. t. hosszabb beszédben kimutatta, hogy a miniszter rendelete törvénytelen, mert az ügy a közigazgatási bíróság ügykörébe tartozik és hogy e tekintetben újra felírjanak a miniszterhez, a mely indítványt e közgyűlés egyhangulag elfogadott. A 4. pontnál a miniszter jóváhagyta a közgyűlés azon határozatát, hogy a város a szerb népiskolát többé nem segízezi. A városi tanács javasolja, hogy e miniszteri rendelet folytán a segélyt szeptember 1-én beszüntessék. Rottler k. t. ellenben, hogy a segélyt továbbra is megadják, mig az ügyről közigazgatási bíróság végleg nem dönt, de miután az elnökő főispán kimutatta, hogy ez ügyben egyedül a miniszter dönthet véglegesen, a közgyűlés a tanács javaslatát 44 szóval 36 ellenében elfogadta. Az 5. pontnál a közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát, hogy Dr. Fitz Sandor városi orvos bi-

— Hm! ha a leányzó maga beismeri . . . ám igaz lehet, hogy a mely gonosz praktikákat a falu népe s a nemes előjáróság az anyjának számított: mind a leány vétke. Igaz bizony, a fiam úgy elkabult az ördögi búbajosságától, hogy még a leányt hitese feleségül akarta volna venni. A mi nyilván nem istentől való szándék. Ezt a földönfutót, ezt a bünben született senki gyermekét az én nemesi portámra hozni! Nem eshet az meg ördögi mesterkedés nélkül! Mi ugyan az asszonyra gyanakodánk s nem is lesz az mindeneknek tudása nélkül, ha magára vállalja is a kisebbik.

A legényfiu, a kiről beszéltek, ott állott a csoportban s meg se rezdülve hallgatta, mint vádolják boszorkánysággal a kedvesének a szegény anyját s mint veszi az magára a vádat, melynek szörnyü halál a bizonyos következménye. Mintha az az életpiros, telt arcz, az a sugár szép alak rászorulna akármü bünre vagy babonára hogy szerelmet keltsen. De akkor volt a gyermekkorban magába szívott, az együtt nőtt, az együtt fejlődött előitélet, babona, hogy az egyszer kimondott szó: „Csepü Margit boszorkány“, rögtön és örökre lehutá a szerelmet s ha talán eddig még szájalommal gondolt a leányra, most, hogy az anyját megmentendő, magára vette a vádat, iszonyodva, remülve fordult el tőle, még eszébe se jutván szavainak nemesebb indokát keresni, vagy védelmére csak gondolni is.

Az emberszerető fiatal tisztviselő, a francia filozófusok iratait tanulmányozott, felvilágosodott főjegyző volt az egyedüli, aki a szerencsétleneket még megmenteni igyekezett. A nép zabolása közepett rendelte el a vele jött panduroknak, hogy a két Csepü Margitot kísérlék behat a vármegye székvárosába, Nagy-Károlyba ahol törvény állittatnak s ha valamelyik vétkeinek talaltatik, bizonynyal bünhodni fog.

zassék meg B o d ó Lajos főkapitány egészségi állapotának megvizsgálásával, hogy azután ennek bizonyítványa alapján a főkapitány nyugdíjaztatását illetőleg a további intézkedések megtétesse. A 7. pontnál a közgyűlés elfogadja a tanács javaslatát, hogy ujonnan választandó községi tanácsosok választási napjával augusztus hó 22-én tüzessék ki. A 8. pontnál az általános tisztújítás napjával szeptember 30-át tüzték ki. A közgyűlés lefolyása elég nyugodt volt, az érvelések minden oldalról eléggé tárgyilagosak.

A főiskolai hallgatók estélye iránt városzerte nagy az érdeklődés. A műsort mult számban közöltük. A rendezőség fölkeri a t. cz. közönséget, hogy a jegyekről mielőbb gondoskodják, mert az első sorok jegyei már elfogytak és lehetőleg pontosan jelenjenek meg, mert a hangversenyt tekintet nélkül a megjelentek számára pontban 1,9 óráig kezd meg, a későbbi megjelenés pedig csak zavarólag hatna.

Esti ünnepély. A helybeli nyomdászok önképző osztálya szeptember hó 5-én a „Szöllő-venyigében“ humoros előadásokkal, tombolával, nemzetközi pósta- és távirtda forgalommal és tánczszal egybekötött esti ünnepélyt rendez. Az előadások befejezése után ott helyben nyomdát állítanak és a közönség szeme láttára egy ünnepi ujságot szednek és nyomnak. A meghívókat még e hét folyamán küldik szét. Részletes műsort lapunk következő száma hoz. A nyomda felállítására szükséges szereket özvegy J. E. Kirchner műintézete szolgáltatja és ezért az önképző osztály e műintézet vezetőjének Kirchner Ernő úrnak köszönetét ez uton is fejezi ki. Ajánljuk e törekvő és életrevaló egyület és esti ünnepélyét a t. cz. közönség figyelmébe és pártfogásába.

Hogy ünnepeltek a szászok és hogyan a székelyek: A szászok se zászlót, se más díszítést nem tűztek házaikra. Ablakaik függönyeit leeresztették, mikor a tömegek a hegyoldalra tolongtak a Petőfi emlékhöz, mely fönn a vármegyeház előtt áll. A székely-udvarhelyi országon ezer székelyből álló menet indult az ünnepély színhelye felé. Ugron velük jött kocsin. Impozáns látványt nyújtott, mikor az udvarhelyi dalok Hymnusa felhangzott. 10-15,000 székely volt a csataterén. Csodaszép látvány volt a székelység elvonulása a szobor előtt. Elöl Ugron haladt. Mikor a szoborhoz értek, Ugron megállította őket, Pósa Lajos leírhatlan hatással elszavalt a köcsin. A székely asszonyok föltartották gyerekeiket. A nép levette kalapját. Pósa ruháját esőkolgatták. Pósa oly dörgő hangon szavalt, hogy meghallották a városban is. Ünnep után több helyen bankett volt. A városházán tartott banketten a főispán fölköszöntötte a királyt, utána Apáthy képviselő a 48-as honvédeket köszöntötte föl. Fölvoltak a táviratok szövegét, köztük Jókaié, amely így hangzik: Isten áldása legyen Erdélyen, hol a dicső költőnek hamva nyugszanak. Kihullott vértől, medmaradt szellemétől nemzetünk fölvirágozzék. Széy polgármester itt se volt jelen.

A német színészet. A „Pesti Hirlap“ a helyben a német színészet érdekében inszenizált mozgalmáról így szól: A minap megemlékeztünk D u b a német színigazgató leveléről. A fehértemplomi Volksblatt utóbbi száma most

Ugy is történt; de a főjegyző keserűen csalódott, ha a károlyi uriszéktől több felvilágosodottságot, enyhébb szívet várt, mint a minőt a kupaktanácsnál tapasztalt. Mi is lehetett a lefolyása ezeknek a boszorkánypöröknek úgy, amint azt országszerte üzték, hogy maga a pusztá vád elég bizonyíték volt s az ítélet minden graduálás nélkül csak egy volt: a megégetés!

A boldogtalan leány önfeláldozása se menthette meg anyát, a midőn magát is áldozatul dobta. S a rettenetes igazságszolgáltatás, amely amely akkor a boszorkányok számára fönnállott, elfogadta a gyermeki önfeláldozás kétségbeesett próbáját terhelő önvallomásnak.

A vármegye főügyésze vezette itt az ügyét, aki e nevezetes és jellemző kijelentést tevő a szegény asszonyokért esdeklő főnotarius előtt: „Bűnösöknek lenni csak kell, s ha az ember hajlandóbb az öreget annak tekinteni, a leány viszont önkényt terhelé magát; veszszen tehát mind a kettő!“

S a krónika tanúsága szerint az ítélet valóban így hozott: „ldősebb és ifju Csepü Margit gonosz varázslatok bűnével vádoltatván, mind a két boszorkány borsószalmán égettessék.“

S a máglya csakugyan föllángolt a nagy-károlyi fapiacson 1745-ben, nem is egészen százötven évvel ezelőtt.

Utolsó volt a két Csepü Margit, kiknek a vakhit, a babona máglyát gyújtott s 150 évvel utóbb amulva hallgatjuk a boszorkánypör részleteit mi utóbb élő nemzedék, a kik immár nem égetjük meg a bűbajosokat és varázslókat, de némely világesalót magnetikus alvónak nevezve, büszke megvetéssel nézzük a, teszem azt, magamforma follogasut, aki nem hiszi tudományának azt, a mit józan esze utól nem ér s nem hodol a szemfényvesnek.

Somossy Miklósné.

reprodukálja azoknak a délvidéki német lapoknak a nézetét, amelyek eddig hallgattak, de D u b a szemrehányó levelére megszólaltak. — Mozdul! — ha lassan is, de mozog már, ezen örömteljes fölkiáltással kezdi a Volksblatt bevezető cikkét. Mindenki csak kenyéért és pénzért szalad, de azért a szellemi alvásnak, tespedésnek meg kell szünnie, mert saját kulturánk követelése hangosabban szól mindennél. Megmozdult a „Neue Werschter Zeitung“ is. Azt mondja, hogy ő a belügyminiszter rendelete ellen már február 28-án állást foglalt. Ezt nem mentségül hozza föl Dubával vagy másokkal szemben, hanem azért, mivel nem fogad el szemrehányást, mintha ő másképpen érezne, mint német olvasói. Azt javasolja fehértemplomi kollegájának, hogy fáradozzék egy „Deutscher Theater-Verein für Süd-Ungarn“ létrehozásán és azt hiszi, hogy ezzel többet használ az ügynek, mint hosszú cikkeivel, és a belügyminiszter sem packázhatik ezzel oly könnyen, mint egyes emberrel. Nem kételkedik, hogy Délmagyarországon még elég német van, aki nem szegényleni nemzetiségét. A verseczi „Reform“ egyetért a Volksblattal, mert a miniszter ténye önkényes, amilyent még Muszkaországban sem tesznek. Vajjon e jogtalanság a német polgárok kívánságaival és a magyar nemzet nagy, nemesen gondolkodó részének óhajtaival megegyezik-e, az mindegy. A liberális párt az ő vezéréi előtt csak fejet hajt, ellenök nem tesz. A verseczieknek nagy lokális érdeke, hogy a német színészeket az országból ki ne üzzék. Ezeknek tömege 20,000-nél nagyobb lakosságu városnak teljes joga van ahoz, hogy a modern kultúrivilág irodalmának termékeit élvezze a színpadon is. Ettől pedig most egy rövidlátu kormány e rendeletével, mert ha a magas művelzetből eltiltja a közönséget, azt cimorális chantantok és Tingl-Tangl látogatására kényszeríti. Igazán siralmas szerepre vállalkozik az olyan magyar lap, amely német vándorszínészek ügyét pártolja, ahelyett, hogy a magyar színészet ügyét mozdítaná elő. Hogy a német színészet úgy sem kell, azt mutatja az a nyomor, amelyben Dubaék tengődnek. Üdvözlőnk kell a kormány erélyes intézkedését, üdvözlőnk kell ezt minden jó magyar-nak; nincs ebben sovinizmus, az ellenkezője pedig a magyarságon elkövetett arulás.

Magyarosodás. Báziasnak, e Duna mellett levő, határtzéli vasuti végző állomásnak, számra kicsiny, de annál lelkesebb magyar társasága minden alkalmat felhasznál, hogy a magyarosodás ügyét előmozdítsa. Legujabban azzal a kéréssel fordult az ottani Bauer szálloda tulajdonosához, hogy az épületet magyar fölirással lássa el. Bauer Ferencz azonnal eleget tett e kívánságnak, ami nagy örömet keltett a bázias magyarok körében.

A románok a segesvári Petőfi-ünnepen. Több lap megróttá a románokat azért, hogy a segesvári ünneptől tavolmaradásukkal tüntettek. Ezzel szemben a Pol. Ért. szemtanui hitelességgel azt jelenti, hogy a segesvári Petőfi-ünnepen számos román nemzetiségű magyar állampolgár is jelen volt, sőt kellemesen meglepett mindenkit az hogy néhány román pap a csatamezőn is megjelent díszöltönyben s részvett később a lakoman is, amiről az összes jelen voltak tanuszkodhatnak. A magyar költő és nemzeti vértanu ünnepén tehát képviselve voltak az összes Erdélyben lakó nemzetiségek, amivel elsősorban önmagukat tisztelték meg, mert tisztelegvén a szabadság költőjének emléke előtt azt a szabadságot ünnepelték, mely az ország valamennyi polgárának egyformán kincse s melynek kivívásán Petőfi Sandornak is oroszlanszépe volt.

Hogy állandósítjuk mi a színészetet. Most, amikor a belügyminiszter a színész-egyesülettel együtt teljes erejével azon van, hogy a vidéki színészetet állandósítsa; amikor a fővárosi orfeumokat egymásután buktatják meg, az államrendőrség szigorúan hazafias rendeletei; előzőnk a vidéket a német muzsa kenyeretlen csepürágói és belopják a német színészetnek ezt az elarulását kísérte meg néhány obskurus német rikkancs, akik a Proféta udvarkertyében Souppé: „Tiz leány egy férj sem“ című egy felvonásos operettjét adták elő. Nem szólunk a művészi nyomornak arról a fokáról, amelylyel ez a német operetteloadás megtörtént, csak azt akarjuk fölemlíteni, hogy amíg a szegedi félmillió színház színészei készülnek, hogy Szarvason bevonuljanak egy tánczterembe; addig Szegeden, a színügyi-bizottság néhány tagjának tapsai közben német operetteloadások folynak. Ne vélje maga mellett ez a német trupp azt az intelligens közönséget, amelyet sajnálattal látunk szorongani a Proféta udvarkertyén. A közönség bizalommal ment oda, mert nem remélhette, hogy a rendőrség

engedélyt ad Szegeden, hogy a magyar színészetet a magyarság főfészkeben elarulják. Ezért a botrányért a rendőrséget tesszük felelőssé, azt a rendőrséget, amely itt minden izléstelen-ségnek az impressáriója.

Az „igazi hazafinak“ a Reformban.

Megszoktam már, hogy valahányszor valami hazafias ügyben, bármily tárgyilagosan felszólalok. a Reformnak valamely névtelen gavallérja durván és nyersen nekem ront: rendszerint nem is szoktam ily támadásokra reflektálni, mert azt tartom, hogy annak, a ki okok helyett gorbaságokkal válaszol, annak nincs igaza. De elvégre elfogy a legjámorabb ember türelme is, és elhatároztam, hogy ez egyszer válaszolok, nehogy a Reform ismét avval dicsekedjék, hogy meghátráltam.

Tudtam, hogy a „Délvidéki német színészet“ cz. cikkért támadás fog érni, mert megmondtam benne az igazat. Tudtam, hogy ez a támadás nyers és durva lesz, mert az ilyen „igazi hazafiaknak“ egyik fő jellemvonása a kozmondasos nyereség és bárdolatlanság (furor teutonicus). Tudtam, hogy ez a támadás névtelen lesz, mert az ilyen bárdolatlán hazafiak másik jellemvonása a gyávaság, annak öntudatában, hogy hazudnak és sértenek, nem mernek nevükkel a nyilvánosság elé lépni mert attól tartanak, hogy akkor felelőségre vonhatnák őket, hogy a művelt közönség megveti a névtelen támadót, de hiszen, nem is számítanak ők a művelt közönségre, hanem a tudatlan nagy tömegre, melyet könnyű félrevezetni.

De térjük a dologra. Hivatkozik az igazi hazafi őseikre, kik a nemzeti ügy szolgálatában életüket és vérüket áldozták fel. Azokra ne hivatkozzék, mert azokra ők nem hasonlítanak. Azok a magyar szellem neveltjei voltak, bár nyelvük német is volt, ők pedig a Bach-korszak szellemének neveltjei, és Magyarországot még mindig osztrák tartományoknak tartják. Őseik megfordulnának sirjukban, ha ezeket a korcsunokákat latnák, kik mindentől fáznak, a minék csak neve is magyar, mindenkit üldöznek, a ki a magyarságért szót mer emelni.

Kenegatnak nevez engem. Annak csak akkor nevezhetne joggal, ha be tudná bizonyítani, hogy valaha német szellemben működtem volna és csak most működöm egyszerre hazafias szellemben. De én kis koromtól fogva magyar szellemben nevelkedtem és ha szüeim németnevűek is voltak, azok ajakáról soha mást, mint hazafias szellemet nem halottam és szivtam Nem is voltak azok ilyen „igazi hazafiak“, mint a Reforméi.

Szememre veti, hogy német nevem palástolására vettem fel nagyhangzásu magyar nevet. Hiszen nyilvánosan, épp itt Verseczen tettem, tehát nem akarhattam semmit sem palástolni nem is nagyhangzásu név a mostani nevem, csak azért választottam, mert több rokonom is ugyanazt viseli. Azutan ehhez kinek mi köze? Én sok más ezerral együtt megvettem ezt, mert érületemnek megfelelőbbnek találtam a magyar hangzásu nevet, de soha senkit meg nem támadtam, a ki ezt nem tette és kikérem magamnak, hogy akárki ezen szabad elhatározásom fölött kritikát gyakoroljon.

Azt mondja tovább, hogy rossz kedvemben tanítványaimat „sváb kutyáknak“ és „vad ráczoknak nevezem. Persze, könnyű a névtelenség leple alatt ilyen rágalmatok világga bocsátani és valakit hivatalos működésében meggyanusítani. Hisz erre való a névtelenség! De ez nem becsületes férfi eljárása, ily cselekesznek az irigy vén asszonyok, kik mesterei a névtelen leveleknek. Ha be tudja vadját bizonyítani, forduljon a felsőbb tanhatósághoz, én nyugott lelkiismerettel várom a vizsgálatot, addig azonban állítást gyalázatos rágalomnak nevezem.

Hogy ítélnék végül a fővárosi lapok verseczi német kollégáik cikkeiről a német színházról arra bizonyíték a lapunk más helyén közölt mutatvány. Nem én vagyok végül, a ki a nemzetiségek békéjét Verseczen rontom, mindig ők a támadók, én csak védem a nemzeti álláspontot, a színház ügyben, az iskolaügyben mindig ők voltak a provokálók, azért nekem ne tegyenek ilyen szemrehányást, hanem maguknak.

Mit is akarnak voltaképpen? Miért is panaszkodnak? Templomukban németül hirdetik az Isten igéjét, iskolaikban nagyrészt németül tanítanak, a városi közgyűlésen németül beszélnek, összes egyleteik, egynek kivételével, ügyviteli és tarsalgási nyelve a német, lapjaik németek, bolticzimereik németek, vendégeiket német beszédekkel fogadják. Hát hol az elnyomas? Képmutatás az egész.

Melléklet a „Délvidék“ augusztus hó 15-én megjelent 33-ik számához.

Köszönet nyilvánítás.

A főtisztelendő róm. kath. lelkész urak, a főreáliskolai tek. tanári kara, a népiskolák tek. tantestülete s minden rangú és rendű kegyes jóakaróink s barátaink, kik szeretett nóm

Buday-Forster Antónia

halála alkalmából kegyeletes részvételt nyilváníttani és a boldogultnak temetésénél részt venni szívesek voltak, fogadják hálás szívből jött forró köszönetünket.

Versecz, 1887. aug. 14.

A szomorodott család nevében

Buday József,

áll. főreálisk. igazgató.

3425 szám. — 1897. tkvi.

Árverési hirdetés.

A verseczi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Popovics Miklós végrehajtató javára Csokoj férj. Malusev Julka elleni végrehajtási ügyben 59 frt. tőke, ennek 1896. évi március hó 17-től járó 5% kamatai, 14 frt. 70 kr. eddigi, jelenleg 6 frt. 15 kr. megállapított költség kielégítése végett Kumanovits Gyoka verseczi lakosnak 3300 frtos utóajánlata következtében az árverést újlag elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a Versecz város 2571 sz. tkjében irt a Csokoj férj. Malusev Julka és Csokoj férj. Kumanovits Katicza nevében álló 4380 hr. sz. és 2761 öszs. sz. ingatlan, illetve ház és házhely az 1881. évi LX. törvény-czikk 156. § a) pontja értelmében 1489 frtban megállapított kikiáltási árban 1897. évi szeptember hó 11-ik napján délelőtti 10 órakor ezen kir. bíróság árverelő helyiségében megartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni, u. m.:

1. Kumanovits Gyoka verseczi lakos utóajánlatát tevőre nézve 3300 frtos ajánlata az 1881. évi LX. törv.-cz. 187. § a) második bekezdése értelmében kötelező, az ingatlan annál olcsóbban eladatni nem fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 148 frt. 90 krt. készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. nov. 1-én 3333. sz. u. kelt I. M. R. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. bíróság telekkönyvi irodájában és a fentnevezett község előjáróságánál megtekinthetők.

Verseczen, 1897. évi június hó 5-ik napján.

A kir. bíróság, mint tkvi hatóságnál.

Paulovics, kir. bíró.

7492. szám. — 1897.

Pályázat.

Versecz város törvényhatósági bizottságának f. évi augusztus hó 7-én 167/7492. sz. alatt hozott közgyűlési határozata folytán az általános tisztújítás Versecz város törvényhatóságánál f. évi szeptember hó 30-án fog megtartatni, mely napon a következő állások lesznek választás utján 6 évre betöltve:

	fizetés	lakpénz	működési pótlék
	forintban		
1. Polgármester s egyuttal árvaszéki elnök . . .	2000	400	300
2. Főjegyző	1200	300	200
3. Pénzügyi tanácsnok . . .	1000	240	—
4. Gazdasági „	1000	240	—
5. Adóügyi „	1000	240	—
6. Katonaügyi „	1000	240	—
7. Tisztügyi ügyész, a kinek a magángyakorlat is meg van engedve	1000	—	—
8. Árvaszéki előadó	1000	240	—
9. Házi- és árvapénztárnok	1000	240	—
10. Aljegyző	800	180	200

Az 1883. évi I. t.-cz. értelmében felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. é. szeptember hó 15-ig Pálffy Elemér Úr Ó Meltóságához benyújtandók.

Az aljegyzői állásra pályázók kötelesek kimutatni, hogy a magyar nyelven kívül a német és a szerb nyelvet, a többi pályázók pedig azt, hogy a magyar nyelven kívül még legalább a német vagy a szerb nyelvet szóban és írásban bírják.

Az adóügyi tanácsnoki állásra pályázóknak még külön ki kell mutatniok, hogy az adóügyekben kellő jártassággal bírnak.

Verseczen, 1897. évi augusztus hó 12-én.

Welfert Károly, főjegyző.

Polgármester helyett.

Hirdetés.

melylyel a verseczi kerületi betegsegélyző pénztár részéről közhírré tétetik, hogy a kiküldöttek

IV. rendes évi közgyűlése

f. évi augusztus hó 29-en délután 2 órakor fog a pénztár hivatalos helyiségében megtartatni.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság tevékenységi jelentése a pénztárnak 1896. évi működéséről a zárszámadás előterjesztésével és a felmentmény megadása.

2. 4 igazgatósági tagnak a munkások köréből való választása.

3. a felügyelő bizottságba 6 tagnak választása, még pedig 2 a munkaadók és 4 a munkások köréből.

4. Választott bíróságba 6 tagnak választása, melyből 2 a munkaadók, 4 pedig a munkások köréből választandó.

5. Esetleges kérdések vagy indítványok, melyek azonban a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal előbb az igazgatóságnál írásban bejelentendők.

6. Jegyzőkönyv hitelesítői bizottságba 3 tagnak választása.

Egyben értesítetnek a pénztár tagjai, hogy a zárszámadás 1—1 példánya helyben a hivatalos órák alatt a pénztár helyiségében, vidéken pedig a illető bizalmi férfinál ingyen kapható. Verseczen 1897. évi augusztus hó 10-én.

Kern Ferencz,
titkár.

Braichler Nándor,
elnök.

7494. szám. — 1897.

Hirdetés.

Folyó évi augusztus hó 23-án a vár. törvényhatósági bizottság tagjai sorából a következő választott városi képviselők kiesnek és pedig:

Az I. kerületben: Andrejevics Giga, Dragits Sándor és Bugarcits Demeter urak;

A II. kerületben: Kesánszky János, Bogoszlavlevits Szilárd, Kanacsy Vazul és Petrovics Miklós urak;

A III. kerületben: Kemler József, Osztheimer Ferencz és Fasching Janos urak;

A IV. kerületben: Renz Ferencz, Grünwald Gellért, Lederer Janos és Gettmann Péter urak;

Az V. kerületben: Rottler Fer., Seitz Bálint, Seemayer Bódog és Zoffmann Karoly urak;

A VI-ik kerületben: Seitz Ferencz, Thurn János és Stürmer István urak.

Ezen 21 városi képviselői állás betöltése céljából a városi törvényhatósági bizottság f. évi augusztus hó 7-én 166/7494 számú alatt hozott közgyűlési határozatával a választás napját **f. évi augusztus hó 22-én** kitűzte és választási helyül az I. kerületben a városházán lévő nagy üléstermet; a II-ik kerületben az Alexitemplom meletti iskolahelyiségeket; a III-ik és a IV-ik kerületben a községi fiókiskolát; az V. kerületben a községi népiskola épületét és a VI-ik kerületben a községi bíróság helyiségeit állapította meg, választási elnökek pedig az I. kerületben Pavlovics Ignác tanácsnok urat; a II. kerületben Koszirovics Ivan aljegyző urat; a III. kerületben Dr. Rezuha Istvan t. ügyész urat; a IV. kerületben Bodry Mihaly tanácsnok urat; az V. kerületben Kehrer Béla tanácsnok urat és a VI-ik kerületben Caiman Pál tanácsnok urat küldte ki.

Miről a választók, kiknek névjegyzéke f. évi augusztus hó 15-től kezdve a vár. jegyzőségél közzemlére ki lesz téve, ezennel azon megjegyzés mellett értesítetnek, hogy a szavazás az 1886. évi XXI. t.-cz. 39. szakasza értelmében fenti napon délelőtti 9 órakor kezdődik és délutáni 4 órakor végződik.

Választható minden irni és olvasni tudó választó tekintet nélkül arra, hogy az egyik vagy a másik választó-kerülethez tartozik.

A szavazás szavazatlapon által történik. Egy szavazatlapon több nevet nem tartalmazhat, mint a hány bizottsági tag az illető választó kerületben választandó; az esetleg utóírott vagy olvashatlanul írott nevek számba nem vétetnek.

A választók figyelmeztetnek, hogy a választási helyre fegyverrel vagy bottal megjelenni tilos.

A választási bizottság ugyanazon törvényes védelem alatt áll, mint az országgyűlési képviselőválasztás alkalmával működő bizottság.

Verseczen, 1897. évi augusztus hó 8-án.

Seemayer,
kir. tanácsos, polgármester.

I. magyar királyi szabadalmazott

osztály sorsjáték

A magyar kir. osztály-sorsjáték
50.000 nyereményének jegyzéke.

A legnagyobb nyeremény a játéktér
9. §. szerint

1.000.000 korona.
Egy millió

A nyeremények különleges beosztása
a következő:

Nyeremények	Korona
1 „	600.000
1 „	400.000
1 „	200.000
2 „	100.000
1 „	90.000
1 „	80.000
1 „	70.000
2 „	60.000
1 „	40.000
5 „	30.000
1 „	25.000
7 „	20.000
3 „	15.000
31 „	10.000
67 „	5.000
3 „	3.000
432 „	2.000
763 „	1.000
1238 „	500
90 „	300
3170 „	200
3900 „	170
4900 „	130
50 „	100
3900 „	80
2900 „	40

50000 nyeremény és jutalom
összegeben, u.ely 6 osztályban sorsol
tatik ki.

Az 1877. év február hó 27-iki törvény szerint a kis lutri megszűnik és ezen osztály-sorsjáték által pótolatik. Németországban ezen nemű sorsjátékok már 100 év óta fennállanak és az illető sorsjegyek eladtak. Nálunk Magyarországon is emelkedik iránta az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos kezekben van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne késünk.

A magyar osztály-sorsjáték áll:

100.000 eredeti sorsjegyből **ÉS** **50.000** pénznyereményből.

A nyerési esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lutri, vagy egy igérvény vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mindenki nyujtsa kezét a szerencsének viszonyaihoz képest.

Az összes 50.000 nyeremény a mellette álló nyeremény jegyzékből látható; ezen nyeremények 6 részben lesznek kisorsolva és a nyerő sorsjegy készpénzben kifizetetik.

A sorsjegyek ára az első húzáshoz:

6 frt. egy egész eredeti sorsjegy
3 „ egy fél „
1.50 „ egy negyed „
0.75 „ egy nyolczad „

A húzások a fővárosi vígadó épületében nyilvánosan történnek a m. kir. kormány felügyelete alatt és egy kir. közjegyző előtt. A húzásnál mindenki jelen lehet.

Mi ületbelyiségünkben elárusítjuk vagy utánvételt, vagy az összeg postautalványnyali beküldése ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevét azonnal feljegyezzük és vevőink minden egyes húzás után megkapják a kimerítő sorsolási jegyzéket.

Rendelményeket f. é. augusztus hó 19-ig fogadunk el.

Török A. és Társa

a magy. királyi szabad osztály-sorsjáték főelárusítói,

Budapest, Váci-körút 4. szám.

Senki nyelvét nem üldözöm, senkit leg-szentebb érzelmeiben nem szoktam sérteni még kevésbé gúny tárgyává tenni ez is csak olyan be nem bizonyítható valótlan állítás. De a magyar nyelv és szellem terjesztése mellett küzdök, mert ezt tartom hivatalbeli kötelességemnek és ezt talán az „igazi hazafi” és társai lesznek kegyesek megengedni és azért kár engem oly gyalázatos és ocsmány módon megtámadni. Bezzeg mindjárt megdicsérik, ha német szellemel vagy kulturát terjesztenék.

Legjobban jellemzi az „igazi hazafi” hazafiságát azon körülmény, hogy az elismert pangermán, magyarfaló és az állameszmé ellen bujtogató „Volksblattot” kedvelt lapnak nevezi és partfogásába veszi, azt a lapot mely hirhedt egész Magyarországon. No ez elég nekünk magyaroknak, de a magyarszellemtől nemeteknek is.

Külömben akár renegátnak, akár 50 kr. magyarnak, akárminek is mond a Reform névtelenje, engem utamról le nem térít, én továbbra is ezen szellemben működni fogok, mert ezt kötelességemnek tartom. Kijelentem tovább, hogy semmiféle névtelen támadásra nem felelek többé, mert ezt a támadási módot gyáva, férfiatlan eljárásnak tartom. Ha valaki igazságának öntudatában van, nevezze meg magát nyíltan és ne tamadjon hatulról, orozva, ezt az eljárást más névvel szokták illetni.

Egyik híres német bölcsész, kit talán a „Reform” hazafia is tekintélynek elismer, Schopenhauer „Parerga és Paralipomena” című iratában ily névtelen hősökről így szól:

„Wer anonym schreibt und polemisiert hat eo ipso die Präsumtion gegen sich, dass er das Publikum betrügen oder ungefährdet Anderer Ehre antasten will.“ Und abermals: „Eine besonders lächerliche Impertinenz solcher anonymen Kritiker ist, dass sie wie die Könige per Wir sprechen während sie nicht nur im Singular, sondern im Diminutiv, ja im Humilitiv reden sollten z. B. meine erbärmliche Wenigkeit, meine feige Verschmitztheit, meine verkappte Inkompetenz u. s. w. So geziemt es sich diesen aus finsternen Loch herauszischenden Blindschleichen zu reden.“ Diese sind seine gelindesten Ausdrücke; wer sich für die Kräftigeren interessirt möge in genannten Schriften II. Band Seite 545—550 nachschlagen. Karvasi.

Irodalom.

Bethlen Gábor gróf az Emke elhunyt elnöke, oly nagy érdemeket szerzett a magyar közművelődés terén, hogy a „Képes Családi Lapok” szépirodalmi hetilap nem mulasztotta el az erkélyt olvasóinak bemutatni. Ennek a lapnak különben is kiváló érteke van az aktualisok iránt, melyekről úgy képből mint írásban mindenkor hűségesen beszámol amellet, hogy ismeretterjesztő és szórakoztató cikkeket közöl a legjobb írók tollából, kiknek sorában ott látjuk: Jokai Mór, Bemczky Irma, Mikszath Kálmán, Tolnai Lajos, Herczeg Ferencz, Lauka Gusztav, Tölgyessy Mihály, Rudnyánszky Gy. stb. stb. írókat. S bár semmi nemű aldozattal nem riad vissza e lap előfizetési ára mégis oly csekély hogy a közép sőt a szegényebb sorsu családok is megszerezhetik mert egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt. 50 kr. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, Vadasz utca 14 szám, saját ház).

Perjessy Lajos felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős Karvasi Lajos áll. főreál. isk. tanár.

Nyiltér.

A selyem el van égve!

ezt szokták a hölgyek mondani, ha az illető ruha darabok igen sokszor már a 2-ik 3-ik viselet után a hajtásokban elhasadnak vagy mint a vatta szétmálnak; ezen jelenség nem a „voletlen által okozott elégs” hanem a selyem, hogy az vastagabbnak s még is olcsónak tűnjék fel, tudatosan leszen cizinn-és phosphor-savval páczolva, melyek a nyerselyem érszállait mintegy szétrágnák; az ilyen festési eljárást „Megterhelésnek” nevezik! mentül jobban óhajtják a selymet megnehezíteni, annál több cizinnfűrdőn megyen az k-resztül, hogy az ezen mérget tökéletesen magába szívja. Az így festett selyem — a legnemesebb szövés! — a halálesiróját tehát még mielőtt az a szövészékre kerülne, már is magában rejti. Az ilyen szálaból készült úgy nevezett selyem szöveteknek, rövid használat után természetesen szakadozniuk kell mint a gyújtó kőnek az szerint amint azok többé avagy kevésbé teherelték meg. — A drága öltözék (készítési díjjal együtt) tökéletesen értéktelen. Az én valódi selymeimből szivesen küldök postafordultával portó és vámmentesen mintákat.

Henneberg G. (es. és kir. udvari szállító) selyemgyárai, Zürichben.

Vasuti menetrend.

Fehértemplomból érkeznek:
4:54 reggel, 11:15 délben, 5:47 este
Temesvár felé indul:
4:59 reggel, 11:20 délben, 6:10 este.
Temesvárról érkeznek:
8:27 reggel, 4:36 délután, 10:23 este.
Fehértemplom felé indul:
8:37 reggel, 4:44 délután, 10:28 este.
Beckerekéről érkeznek:
10:42 reggel, 6:06 este, 9:55 este.
Beckerek felé indul:
5:15 reggel, 8:53 reggel, 6:45 este.
Pancsováról érkeznek:
8:17 reggel, 5:28 délután.
Pancsova felé indul:
8:45 reggel, 6:15 este.
Gattajáról érkeznek:
8:04 reggel, 7:12 délután.
Gattaja felé indul:
3:00 reggel, 12:00 délután.
Jaszenováról Oravicza felé indul:
9:25 reggel, 5:30 délután, 11:05 este.

Oraviczáról Jaszenova felé indul:
8:40 reggel, 3:15 délután, 2:35 éjjel
Temesvárról Arad felé indul:
8:20 reggel, 2:00 délben, 9:10 este.
Vojtekről Ném Bogsán felé indul:
7:30 reggel, 3:40 délután, 9:25 este.

7111. szám. — 1897.

Pályázat.

Versecz város törvényhatóságánál az évi 640 frt. fizetéssel és törvényes mellékjövedelemmel javadalmazott állatorvosi állás kinevezés utján élethossziglan betöltendő levén, felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, miszerint az 1888. évi VII. t.-cz. 133. § a értelmében felszerelt kérvényeiket legkésőbb f. évi szeptember hó 15-ig Palffy Elemér főispán úr Ó Méltóságához benyújtásuk.

A pályázatoknak ki kell még mutatniok azt, hogy a magyar nyelven kívül legalább a német vagy a szerb nyelvet szóban és írásban bírják. Verseczen, 1897. évi augusztus hó 12-én.

Weifert Károly, főjegyző.
Polgármester helyett.

Üzletmegnyitási jelentés.

Van szerencsém Versecz és vidéke Nagyjérdemű Közönségének nagybecsű tudomására hozni, hogy július hó 5-én a Tokin János-féle Ferencz József-téren fekvő házban

Divat és kézmű cikkek rövid és nórinbergi áru kereskedést

nyitottam meg és legfőbb elvem a T. Cz. Közönség igényeit pontosan a legjobb árukkal kielégíteni.

Szabott és jutányos árak.

Teljesen új és jó árukkal üzletemben minél számosabb megrendelést kérve maradtok tisztelettel

Berecz Sándor.

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker., Külsőváci-ut 45. sz.

Sürgönyezim: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYART:

mindenféle gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzín-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertörőket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat gőz-, szij-, és kézi hajtásra valamint villamos üzemre. Artézi kútfelépítményeket vasból. Tűzfecskeadókat és vízszállítókat, tüztöltőségi felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hóekéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pöczegödör tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű acélfelületű tüztrostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

Melléklet a „Délvidék“ augusztus hó 15-én megjelent 33-ik számához.

Köszönet nyilvánítás.

A föltisztelendő róm. kath. lelkész urak, a főreáliskolai tek. tanári kara, a népiskolák tek. tantestülete s minden rangú és rendű kegyes jóakaróink s barátaink, kik szeretett nőm

Buday-Forster Antónia

halála alkalmából kegyeletes részvétüket nyilvánítani és a boldogultnak temetésénél részt venni szívesek voltak, fogadják hálás szívből jött forró köszönetünket.

Versecz, 1887. aug. 14.

A szomorodott család nevében

Buday József,
áll. főreálisk. igazgató.

3425 szám. — 1897. tkvi.

Árverési hirdetés.

A verseczi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Popovics Miklós végrehajtató javára Csokoj férj. Malusev Julka elleni végrehajtási ügyben 59 frt. tőke, ennek 1896. évi március hó 17-től járó 5% kamatai, 14 frt. 70 kr. eddigi, jelenleg 6 frt. 15 kr. megállapított költség kielégítése végett Kumanovits Gyoka verseczi lakosnak 3300 frtos utóajánlata következtében az árverést ujjalag elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a Versecz város 2571 sz. tkjvben írt s Csokoj férj. Malusev Julka és Csokoj férj. Kumanovits Katieza nevében álló 4380 hr. sz. és 2761 öszs. sz. ingatlan, illetve ház és házhely az 1881. évi LX. törvény-cikk 156. § a) pontja értelmében 1489 frtban megállapított kikiáltási árban 1897. évi szeptember hó 11-ik napján délelőtti 10 órakor ezen kir. bíróság árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni, u. m.:

1. Kumanovits Gyoka verseczi lakos utóajánlatot tevőre nézve 3300 frtos ajánlata az 1881. évi LX. törv.-cz. 187. § a második bekezdése értelmében kötelező, az ingatlan annál olcsóbban eladható nem fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 148 frt. 90 krt. készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. nov. 1-én 3333. sz. ... kelt I. M. R. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. bíróság telekkönyvi irodájában és a fentnevezett község előjáróságánál megtekinthetők.

Verseczen, 1897. évi június hó 5-ik napján.

A kir. bíróság, mint tkvi hatóságnál.

Paulovics, kir. bírós.

7492. szám. — 1897.

Pályázat.

Versecz város törvényhatósági bizottságának f. évi augusztus hó 7-én 167/492. sz. alatt hozott közgyűlési határozata folytán az általános tisztújítás Versecz város törvényhatóságánál f. évi szeptember hó 30-án fog megtartatni, mely napon a következő állások lesznek választás utján 6 évre betöltve:

	fizetés	lakpénz	működési pótlék
	forintban		
1. Polgármester s egyuttal árvaszéki elnök . . .	2000	400	300
2. Főjegyző	1200	300	200
3. Pénzügyi tanácsnok . . .	1000	240	—
4. Gazdasági „	1000	240	—
5. Adóügyi „	1000	240	—
6. Katonügyi „	1000	240	—
7. Tiszti ügyész, a kinek a magángyakorlat is meg van engedve	1000	—	—
8. Árvaszéki előadó	1000	240	—
9. Házi- és árvapénztárnok	1000	240	—
10. Aljegyző	800	180	200

Az 1883. évi I. t.-cz. értelmében felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. é. szeptember hó 15-ig Pálffy Elemér Úr Ó Méltóságához benyújtandók.

Az aljegyzői állásra pályázók kötelesek kimutatni, hogy a magyar nyelven kívül a német és a szerb nyelvet, a többi pályázók pedig azt, hogy a magyar nyelven kívül még legalább a német vagy a szerb nyelvet szóban és írásban bírják.

Az adóügyi tanácsnoki állásra pályázóknak még külön ki kell mutatniok, hogy az adóügyekben kellő jártassággal bírnak.

Verseczen, 1897. évi augusztus hó 12-én.

Weifert Károly, főjegyző.
Polgármester helyett.

Hirdetés.

melylyel a verseczi kerületi betegsegélyző pénztár részéről közhírré tétetik, hogy a kiküldöttek

IV. rendes évi közgyűlése

f. évi augusztus hó 29-en délután 2 órakor fog a pénztár hivatalos helyiségében megtartatni.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság tevékenységi jelentése a pénztárnak 1896. évi működéséről a zárszámadás előterjesztésével és a felmentmény megadása.

2. 4 igazgatósági tagnak a munkások köréből való választása.

3. a felügyelő bizottságba 6 tagnak választása, még pedig 2 a munkaadók és 4 a munkások köréből.

4. Választott bíróságba 6 tagnak választása, melyből 2 a munkaadók, 4 pedig a munkások köréből választandó.

5. Esetleges kérdések vagy indítványok, melyek azonban a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal előbb az igazgatóságnál írásban bejelentendők.

6. Jegyzőkönyv hitelesítő bizottságba 3 tagnak választása.

Egyben értesítetnek a pénztár tagjai, hogy a zárszámadás 1—1 példánya helyben a hivatalos órák alatt a pénztár helyiségében, vidéken pedig a illető bizalmi férfiúnál ingyen kapható.

Verseczen 1897. évi augusztus hó 10-én.

Kern Ferencz, titkár.

Braichler Nándor, elnök.

7494. szám. — 1897.

Hirdetés.

Folyó évi augusztus hó 23-án a vár. törvényhatósági bizottság tagjai sorából a következő választott városi képviselők kiesnek és pedig:

Az I. kerületben: Andrejevics Giga, Dragits Sándor és Bugarcits Demeter urak;

A II. kerületben: Kesánszky János, Bogoszlavyevits Szilárd, Kanaesky Vazul és Petrovics Miklós urak;

A III. kerületben: Kemler József, Osztheimer Ferencz és Fasching Janos urak;

A IV. kerületben: Renz Ferencz, Grünwald Gellért, Lederer Janos és Gettmann Péter urak;

Az V. kerületben: Rottler Fer., Seitz Bálint, Seemayer Bódog és Zoffmann Károly urak;

A VI-ik kerületben: Seitz Ferencz, Thurn János és Stürmer István urak.

Ezen 21 városi képviselői állás betöltése céljából a városi törvényhatósági bizottság f. évi augusztus hó 7-én 166/7494 szám alatt hozott közgyűlési határozatával a választás napját **f. évi augusztus hó 22-én** kitűzte és választási helyül az I. kerületben a városházán lévő nagy üléstermet; a II-ik kerületben az Alexitemplom meletti iskolahelyiségeket; a III-ik és a IV-ik kerületben a községi fiókiskolát; az V. kerületben a községi népiskola épületét és a VI-ik kerületben a községi bíróság helyiségeit állapította meg, választási elnöknek pedig az I. kerületben Pavlovics Ignác tanácsnok urat; a II. kerületben Koszirovics Iván aljegyző urat; a III. kerületben Dr. Rezucha I-tvan t. ügyész urat; a IV. kerületben Bodry Mihaly tanácsnok urat; az V. kerületben Kehrer Béla tanácsnok urat és a VI-ik kerületben Caiman Pál tanácsnok urat küldte ki.

Miről a választók, kiknek névjegyzéke f. évi augusztus hó 15-től kezdve a vár. jegyzőségénél közszemlére ki lesz téve, ezennel azon megjegyzés mellett értesítetnek, hogy a szavazás az 1886. évi XXI. t.-cz. 39. szakasza értelmében fenti napon délelőtti 9 órakor kezdődik és délutani 4 órakor végződik.

Választható minden irni és olvasni tudó választó tekintet nélkül arra, hogy az egyik vagy a másik választó-kerülethez tartozik.

A szavazás szavazatlapok által történik. Egy szavazatlap több nevet nem tartalmazhat, mint a hány bizottsági tag az illető választó kerületben választandó; az esetleg utóírott vagy olvashatlanul írott nevek számba nem vétetnek.

A választók figyelmeztetnek, hogy a választási helyre fegyverrel vagy bottal megjelenni tilos.

A választási bizottság ugyanazon törvényes védelem alatt áll, mint az országgyűlési képviselőválasztás alkalmával működő bizottság.

Verseczen, 1897. évi augusztus hó 8-án.
Seemayer, kir. tanácsos, polgármester.

I. magyar királyi szabadalmazott

osztály sorsjáték

A magyar kir. osztálysorsjáték
50.000 nyereményének
jegyzéke.

A legnagyobb nyeremény a játékterv 9. § szerint

1.000.000 korona.
Egy millió

A nyeremények különleges beosztása a következő:

Nyeremények	Korona
1 „	600.000
1 „	400.000
1 „	200.000
2 „	100.000
1 „	90.000
1 „	80.000
1 „	70.000
2 „	60.000
1 „	40.000
5 „	30.000
1 „	25.000
7 „	20.000
3 „	15.000
31 „	10.000
67 „	5.000
3 „	3.000
432 „	2.000
763 „	1.000
1238 „	500
90 „	300
31700 „	200
3900 „	170
4900 „	130
50 „	100
3900 „	80
2900 „	40

50000 nyeremény 13.160.000 kor. összegeben, mely 6 osztályban sorsolatik ki.

Az 1897. év február hó 27-iki törvény szerint a kis lutri megszűnik és ezen osztálysorsjáték által pótolatik. Németországban ezen nemű sorsjátékok már 100 év óta fennállanak és az illető sorsjegyek eladatnak. Nálunk Magyarországon is emelkedik iránta az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos kezekben van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne késünk.

A magyar osztálysorsjáték áll:

100.000 eredeti sorsjegyből **ÉS** **50.000** pénznyereményből.

A nyerési esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lutri, vagy egy igérvény vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mindenki nyujtsa kezét a szerencsének viszonyaihoz képest.

Az összes 50.000 nyeremény a mellette álló nyeremény jegyzékből látható; ezen nyeremények 6 részben lesznek kisorsolva és a nyerő sorsjegy készpénzben kifizetetik.

A sorsjegyek ára az első húzáshoz:

6 frt.	egy egész	eredeti sorsjegy
3 „	egy fél	„
1.50 „	egy negyed	„
0.75 „	egy nyolczad	„

A húzások a fővárosi vígadó épületében nyilvánosan történnek a m. kir. kormány felügyelete alatt és egy kir. közjegyző előtt. A húzásnál mindenki jelen lehet.

Mi illetékségünkben elárusítjuk vagy utárvétél, vagy az összeg postautalványnyali beküldése ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevét azonnal feljegyezzük és vevőnk minden egyes húzás után megkapják a kimerítő sorsolási jegyzéket.

Rendelvényeket f. é. augusztus hó 19-ig fogadunk el.

Török A. és Társa

a magy. királyi szabad osztály-sorsjáték főelárusítói,

Budapest, Váci-körút 4. szám.

